

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 9 ได้กำหนดไว้ว่า การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐให้ส่วนราชการปฏิบัติ คือ (1) ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใด ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า (2) การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการตาม (1) ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอนระยะเวลาและงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ และมาตรา 16 ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น “ในแต่ละปีงบประมาณ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยให้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้งประมาณการรายได้ รายจ่ายและทรัพยากรอื่น ที่จะต้องใช้เสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการใดแล้วให้สำนักงบประมาณดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อปฏิบัติงาน ให้บรรลุผลสำเร็จในแต่ละภารกิจตามแผนปฏิบัติราชการดังกล่าว ในกรณีที่ส่วนราชการมิได้เสนอแผนปฏิบัติราชการในภารกิจใดหรือภารกิจใดไม่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี มิให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณสำหรับภารกิจนั้น” และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูป การศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 กำหนดให้มีสำนักงาน ศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติภารกิจ ของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษา แบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่ เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติราชการ

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และบทบาทหน้าที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รวมถึงสอดคล้องกับนโยบาย รัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (2566-2570) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2558-2564) นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงบริบทของพื้นที่ สำนักงานศึกษาธิการภาค 17 จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง 1 พ.ศ. 2566-2570 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาใน พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (ตาก พิจิตร โลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์) และให้หน่วยงาน ใช้อย่างเป็นแนวทางในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นไปตาม ทิศทางที่วางไว้

บทบาทและหน้าที่

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ โดยในข้อ 5 ให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวน สิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติภารกิจ ของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษา ในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณา การกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ และ ให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่างๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการ พัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด นโยบายและ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่นๆ ในพื้นที่รับผิดชอบ ตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่

(2) สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา

(3) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

(4) สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

(5) ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนาอย่าง บูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

(6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

สภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 1

1. สถานที่ตั้ง

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 1 ตั้งอยู่บริเวณตอนล่างของภาคเหนือ ซึ่งประกอบด้วยจังหวัด พิษณุโลก จังหวัดตาก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์ มีพื้นที่ทั้งหมด 54,527.05 ตารางกิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดและประเทศใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ เขตติดต่อกับจังหวัดน่าน แพร่ ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน

ทิศใต้ เขตติดต่อกับ จังหวัดลพบุรี พิษณุโลก กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี และกาญจนบุรี

ทิศตะวันออก เขตติดต่อกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จังหวัดเลย ขอนแก่น และ ชัยภูมิ

ทิศตะวันตก เขตติดต่อกับประเทศสหภาพเมียนมาร์

2. ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่จะเป็นภูเขาทางด้านทิศเหนือทางทิศตะวันตก ตั้งแต่จังหวัดอุตรดิตถ์ สุโขทัย และตาก ด้าน ทิศตะวันออก จะเป็นแนวเขาเช่นกันตั้งแต่อุตรดิตถ์ ถึงเพชรบูรณ์ และพื้นที่ตอนกลางของกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่ เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ และที่ราบสูงด้านทิศตะวันออกและด้านทิศตะวันตก

3. ลักษณะภูมิอากาศ

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 1 จะได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 3 ฤดู ได้แก่

ฤดูร้อน ประมาณเดือน กุมภาพันธ์-เมษายน อุณหภูมิเฉลี่ย 32 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน ประมาณเดือน พฤษภาคม-ตุลาคม ปริมาณน้ำฝน เฉลี่ยประมาณปีละ 1375 มิลลิเมตร

ฤดูหนาว ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน-มกราคม อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 19 องศาเซลเซียส

4. ประชากร

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ประกอบด้วย 5 จังหวัด ได้แก่ ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์ ซึ่งแต่ละจังหวัดมีจำนวนประชากร ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรจำแนกรายจังหวัด กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

จังหวัด	ประชากร	ลำดับ
ตาก	665,620	3
พิษณุโลก	865,247	2
เพชรบูรณ์	992,451	1
สุโขทัย	595,072	4
อุตรดิตถ์	453,103	5
เหนือล่าง 1	3,571,493	

ที่มา สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2564. จำนวนประชากรจากการทะเบียน จำแนกตามกลุ่มอายุ รายจังหวัด พ.ศ. 2562 สืบค้นเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2564 จาก <http://statbbi.nso.go.th> อ้างถึง : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

จำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 1 มีประมาณ 3,571,493 คน โดยจังหวัดเพชรบูรณ์ มีประชากรมากที่สุด (992,451 คน) รองลงมา คือจังหวัดพิษณุโลก (865,247 คน) และจังหวัดที่มีประชากรน้อยที่สุดคือจังหวัดอุตรดิตถ์ (453,103 คน)

สภาพทั่วไปของสำนักงานศึกษาธิการภาค 17

สำนักงานศึกษาธิการภาค 17 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

1 สถานที่ตั้ง

สำนักงานศึกษาธิการภาค 17 ตั้งสำนักงานอยู่ที่จังหวัดพิษณุโลกสถานที่ตั้ง 311 หมู่ 5 ตำบลหัวรอ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 1 ได้แก่ เขตตรวจราชการที่ 17 ประกอบด้วยจังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์

2. ภารกิจ

ทำหน้าที่ ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่น หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น

3. อำนาจหน้าที่

1. กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่างๆให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานตามข้อ 3(1) นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาในด้านอื่นๆ ในพื้นที่รับผิดชอบตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่

2. สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา

3. กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

4. สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

5. ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

6. ปฏิบัติร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

แผนที่พื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 17

สภาพการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีการจัดการศึกษาในระบบ โดยภาครัฐและเอกชนร่วมกันจัดการศึกษาทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนสถานศึกษาจำแนกรายจังหวัด กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

สังกัด	จำนวนสถานศึกษาจำแนกตามสังกัด (แห่ง)					
	ตาก	พิษณุโลก	เพชรบูรณ์	สุโขทัย	อุตรดิตถ์	รวม
ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ						
1.การศึกษาขั้นพื้นฐาน						
● สพป.เขต 1	108	114	131	130	148	631
● สพป.เขต 2	121	127	139	175	77	639
● สพป.เขต 3	0	163	189	0	0	352
● สพม.	20	39	39	27	18	143
● การศึกษาพิเศษ	3	3	3	1	1	11
2.สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	22	21	72	12	10	137
3.สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	5	8	13	6	6	38
4.ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	9	9	11	9	10	48
รวมในกระทรวงศึกษาธิการ	288	484	597	360	270	1,999
นอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ						
1.กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	1	6	4	0	2	13
2.สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	2	3	4	3	2	14
3.กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	0	0	1	1	0	2
4.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	263	251	287	253	173	1,227
5.สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	23	4	1	0	2	30
6.กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม	0	0	0	1	0	1
7.สถาบันพระบรมราชชนก	0	1	0	0	1	2
8.กรมกิจการเด็กและเยาวชน	10	7	1	3	5	26
รวมนอกกระทรวงศึกษาธิการ	299	272	298	261	185	1,315
รวมทั้งหมด	587	756	895	621	455	3,314

ที่มา สำนักงานศึกษาธิการภาค 17. 2563. ข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา พ.ศ. 2563 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563.สืบค้นเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2564 จาก <http://www.reo17.moe.go.th/>

สภาพการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวน 3,314 โรงเรียน โดยจังหวัด เพชรบูรณ์ (895 โรงเรียน) มีโรงเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ จังหวัดพิษณุโลก (756 โรงเรียน) และจังหวัด อุตรดิตถ์มีสถานศึกษาน้อยที่สุด (455 โรงเรียน)

สภาวะการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ขณะนี้สภาวะการณ์โรคโควิด 19 มีการระบาดใหญ่ทั่วโลก ส่งผลกระทบแก่หลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ซึ่งการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 โดยหลักจะแพร่จากคนสู่คนผ่านทางฝอย ละอองจากจามหรือปาก ซึ่งขับออกมาเมื่อผู้ป่วยไอหรือจาม การรักษา ขณะนี้ยังไม่มียาต้านไวรัสที่ได้รับ การขึ้นทะเบียนให้ใช้รักษาโรคโควิด 19 และมาตรการระดับบุคคล เมื่อเป็นไปได้ควรรักษาระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตร จากผู้อื่นเนื่องจาก ผู้ติดเชื้อบางรายอาจยังไม่แสดงอาการหรือมีอาการไม่รุนแรง ดังนั้น การเว้นระยะห่างจากทุกคนสำคัญมาก หากคุณอยู่ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคโควิด 19 แหล่งข้อมูล (องค์การอนามัยโลก. 2020. ไวรัสโคโรนาคืออะไร. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2563 จากเว็บไซต์ <https://www.who.int>) และ (กรมควบคุมโรค. 2563. โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid -19). สืบค้นเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2563 จากเว็บไซต์ <https://ddc.moph.go.th>)

ดัชนีทางการศึกษาปีการศึกษา 2563

รายงานดัชนีการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เป็นการนำเสนอในรูปแบบตาราง แผนภาพ โดยนำข้อมูลสถิติพื้นฐาน ได้แก่ นักเรียน ประชากร และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ มาทำการวิเคราะห์ โดยวิธีดำเนินการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าลักษณะของการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) แล้วจัดทำสรุปผลการศึกษา อภิปราย และข้อเสนอแนะ ซึ่งจุดมุ่งหมาย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด ซึ่งเป็นการสนับสนุนการ กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภาคและจังหวัด

ในเล่มนี้ ขอเสนอดัชนีการศึกษา รายด้าน 3 ด้าน จำนวน 8 ดัชนี ได้แก่

1. ด้านการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access)
2. ด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy)
3. ด้านคุณภาพการศึกษา (Quality)

1. ด้านการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา ปีการศึกษา 2563

ขอบเขตของการศึกษา ด้านเนื้อหา การวิเคราะห์ครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ของประชากร ตามกลุ่มอายุ (3-5 ปี), (6-11 ปี), (12-14 ปี), และ(15-17 ปี) ด้านประชากร ประชากร คือ ประชากรกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2562 และ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ปีการศึกษา 2563 วิธีการดำเนินการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าลักษณะของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยใช้ร้อยละและสัดส่วน

สรุปผลการศึกษารายการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access)

ดัชนีที่ 1 ร้อยละของนักเรียนระดับอนุบาลต่อประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี

ดัชนีที่ 2 ร้อยละของนักเรียนประถมศึกษาต่อประชากรกลุ่มอายุ 6-11ปี

ดัชนีที่ 3 ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นต่อประชากรกลุ่มอายุ 12-14 ปี

ดัชนีที่ 4 ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อประชากรกลุ่มอายุ 15 – 17

ดัชนีที่ 1 ร้อยละของนักเรียนระดับอนุบาลต่อประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี

1. ร้อยละของนักเรียนระดับอนุบาลต่อประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าร้อยละต่ำกว่า 100 (ร้อยละ 98.21) เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีค่าร้อยละสูงสุด คือ จังหวัดตาก(ร้อยละ 127.87) รองลงมา คือ จังหวัดอุดรดิตถ์ (ร้อยละ 115.20) จังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 106.76) และจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 90.43) ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำสุด คือ จังหวัดสุโขทัย (ร้อยละ 44.95)

2. เปรียบเทียบร้อยละของผู้เรียนอนุบาลต่อประชากรกลุ่มอายุ 3 - 5 ปี กับเกณฑ์ร้อยละ 100 พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าร้อยละต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 100 (98.21) เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีค่าร้อยละสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 100 คือ จังหวัดตาก (ร้อยละ 127.87) จังหวัดอุดรดิตถ์ (ร้อยละ 115.2) และจังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 106.76) จังหวัดที่มีค่าร้อยละต่ำกว่าร้อยละ 100 คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 90.43) และจังหวัดสุโขทัย (ร้อยละ 44.95)

ดัชนีที่ 2 ร้อยละของนักเรียนประถมศึกษาต่อประชากรกลุ่มอายุ 6-11ปี

1. ร้อยละของนักเรียนประถมศึกษาต่อประชากรกลุ่มอายุ 6-11ปี พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าร้อยละต่ำกว่า 100 (ร้อยละ 97.68) เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีค่าร้อยละสูงสุด คือ จังหวัดตาก (ร้อยละ 122.01) รองลงมา คือ จังหวัดอุดรดิตถ์ (ร้อยละ 95.72) จังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 95.72) และจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 94.50) ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำสุด คือ จังหวัดสุโขทัย (ร้อยละ 74.29)

2. เปรียบเทียบร้อยละของผู้เรียนประถมศึกษาต่อประชากรกลุ่มอายุ 6 – 11 ปี กับเกณฑ์ร้อยละ 100 พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าร้อยละต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 100 (ร้อยละ 97.68) เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีค่าร้อยละสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 100 คือ จังหวัดตาก (ร้อยละ 122.01) และจังหวัดที่มีค่าร้อยละต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 100 คือ จังหวัดอุดรดิตถ์ (ร้อยละ 96.45) จังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 95.72) จังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 94.5) และจังหวัดสุโขทัย (ร้อยละ 74.29)

ดัชนีที่ 3 ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นต่อประชากรกลุ่มอายุ 12 - 14 ปี

1. ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นต่อประชากรกลุ่มอายุ 12 - 14 ปี พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าร้อยละต่ำกว่า 100 (ร้อยละ 96.77) เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีค่าร้อยละสูงสุด คือ จังหวัดตาก (ร้อยละ 107.28) รองลงมา คือ จังหวัดอุดรดิตถ์ (ร้อยละ 101.69) จังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 99.97) และจังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 96.42) ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำสุด คือ จังหวัดสุโขทัย (ร้อยละ 74.08)

2. เปรียบเทียบร้อยละของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนต้นต่อประชากรกลุ่มอายุ 12 - 14 ปี กับเกณฑ์ร้อยละ 100 พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าร้อยละต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 100 (ร้อยละ 96.77) เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีค่าร้อยละสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 100 คือ จังหวัดตาก

(ร้อยละ 107.28) จังหวัดอุดรธานี (ร้อยละ 101.69) และจังหวัดที่มีค่าร้อยละต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 100 คือ เพชรบูรณ์ (ร้อยละ 99.97) จังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 96.42) และจังหวัดสุโขทัย (ร้อยละ 74.08)

ดัชนีที่ 4 ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อประชากรกลุ่มอายุ 15 – 17 ปี

1. ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อประชากรกลุ่มอายุ 15 – 17 ปี พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าร้อยละต่ำกว่า 100 (ร้อยละ 65.80) เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีค่าร้อยละสูงสุด คือ จังหวัดอุดรธานี (ร้อยละ 81.11) รองลงมา คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 72.67) จังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 68.91) และจังหวัดตาก (ร้อยละ 61.77) ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำสุด คือ จังหวัดสุโขทัย (ร้อยละ 54.51)

2. เปรียบเทียบร้อยละของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อประชากรกลุ่มอายุ 15 – 17 ปี กับ เกณฑ์ร้อยละ 95 พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าร้อยละต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 95 (ร้อยละ 65.80) เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดทุกแห่งที่มีค่าร้อยละต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 95 คือ จังหวัดอุดรธานี (ร้อยละ 81.11) จังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 72.67) จังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 68.91) จังหวัดตาก (ร้อยละ 61.77) และจังหวัดสุโขทัย (ร้อยละ 54.51) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ปีการศึกษา 2563 กรณีศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 สรุปได้ดังนี้

การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ค่าร้อยละของผู้เรียนต่อประชากรกลุ่มอายุทุกกลุ่ม มีค่าร้อยละต่ำกว่าร้อยละ 100 และมีค่าร้อยละต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด พบว่า ระดับชั้นอนุบาล ระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีจังหวัดบางแห่งสูงกว่าร้อยละ 100 และสูงกว่าเกณฑ์

ข้อเสนอแนะ

การนำไปใช้ประโยชน์

1. ควรมีการศึกษาหาสาเหตุ เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เรียนทุกระดับชั้นในระดับภาค
2. ควรมีการศึกษาหาสาเหตุจำนวนนักเรียนสูงกว่าจำนวนประชากรกลุ่มอายุรายจังหวัด เพื่อศึกษา วิเคราะห์ เสนอความเห็นการจัดตั้งการยุบรวมสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีมาตรฐาน และคุณภาพ

การวิเคราะห์ครั้งต่อไป

การพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาแบบบูรณาการในสถานการณ์ โรคติดเชื้อไวรัส โควิด 2019 (COVID-19) ระบาด เพื่อส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา

2. ด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ปีการศึกษา 2563

ขอบเขตของการศึกษา ด้านเนื้อหา การวิเคราะห์ครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ปีการศึกษา 2563 ของอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา ด้านประชากรสามัญศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ม. 4 – 6 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ปีการศึกษา 2563 และ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ อาชีวศึกษา คือ นักศึกษาระดับชั้น ปวช. 1-3 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ปีการศึกษา 2563 วิธีการดำเนินการ ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าลักษณะของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยใช้ร้อยละและสัดส่วน

ดัชนีที่ 5 สัดส่วนอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา

1 สัดส่วนอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา

2. เปรียบเทียบการตอบโจทย์บริบทที่มีการเปลี่ยนแปลง (Relevancy) ปีการศึกษา 2563

กับเกณฑ์

ดัชนีที่ 5 สัดส่วนอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา

1. สัดส่วนอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 สัดส่วนอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา มีค่าสัดส่วน (อาชีวศึกษา 14 : 86 มัธยมศึกษาตอนปลาย) เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีค่าสัดส่วนสูงสุด คือ จังหวัดสุโขทัย (22 : 78) รองลงมา คือ จังหวัดอุตรดิตถ์ (18 : 82) และจังหวัดพิษณุโลก (16 : 84) ตามลำดับ จังหวัดที่มีค่าสัดส่วนต่ำสุด คือจังหวัดตากและจังหวัดเพชรบูรณ์ (15 : 85)

2. เปรียบเทียบการตอบโจทย์บริบทที่มีการเปลี่ยนแปลง (Relevancy) ปีการศึกษา 2563 กับเกณฑ์

2.1 เปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 70กับสัดส่วนอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 สัดส่วนอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา มีค่าสัดส่วนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 (ร้อยละ 14) และจังหวัดทุกแห่งมีค่าสัดส่วนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดมีค่าสัดส่วนสูงสุด คือ จังหวัดสุโขทัย (ร้อยละ 22) รองลงมา คือ จังหวัดอุตรดิตถ์ (ร้อยละ 18) และจังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 16) ตามลำดับ จังหวัดที่มีค่าสัดส่วนต่ำสุด คือ จังหวัดตากและจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 15)

2.2 เปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 30 กับสัดส่วนสามัญศึกษาต่ออาชีวศึกษา พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 สัดส่วนสามัญศึกษาต่อสามัญศึกษา มีค่าสัดส่วนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 30 (ร้อยละ 86) และจังหวัดทุกแห่งมีค่าสัดส่วนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 30 เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดมีค่าสัดส่วนสูงสุด คือ จังหวัดตาก และจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 86) รองลงมา คือ จังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 84) และจังหวัดอุตรดิตถ์ (ร้อยละ 82) ตามลำดับ จังหวัดที่มีค่าสัดส่วนต่ำสุด คือ จังหวัดสุโขทัย (ร้อยละ 78)

2.3 เปรียบเทียบเป้าหมายร้อยละ 50 กับสัดส่วนอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 สัดส่วนอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา มีค่าสัดส่วนต่ำกว่าเป้าหมายร้อยละ 50 (ร้อยละ 14) และจังหวัดทุกแห่งมีค่าสัดส่วนต่ำกว่าเป้าหมายร้อยละ 50 เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีค่าสัดส่วนสูงสุด คือ จังหวัดสุโขทัย (ร้อยละ 22) รองลงมา คือ จังหวัดอุตรดิตถ์ (ร้อยละ 18)

และจังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 16) ตามลำดับ จังหวัดที่มีค่าสัดส่วนต่ำสุด คือจังหวัดตากและจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 15)

2.4 เปรียบเทียบเป้าหมายร้อยละ 50 สัดส่วนสามัญศึกษาต่ออาชีวศึกษา พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 สัดส่วนสามัญศึกษาต่ออาชีวศึกษา มีค่าสัดส่วนสูงกว่าเป้าหมายร้อยละ 50 (ร้อยละ 86) และจังหวัดทุกแห่งมีค่าสัดส่วนสูงกว่าเป้าหมายร้อยละ 50 เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีค่าสัดส่วนสูงสุด คือ จังหวัดตากและจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 85) รองลงมา คือ จังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 84) และจังหวัดอุตรดิตถ์ (ร้อยละ 82) ตามลำดับ จังหวัดที่มีค่าสัดส่วนต่ำสุด คือจังหวัดสุโขทัย (ร้อยละ 78)

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์การตอบโจทย์บริบทที่มีการเปลี่ยนแปลง (Relevancy) กรณีศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ปีการศึกษา 2563 สรุปได้ดังนี้

การตอบโจทย์บริบทที่มีการเปลี่ยนแปลง (Relevancy) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 1 มีค่าสัดส่วนอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 และเป้าหมายร้อยละ 50

ข้อเสนอแนะ

การนำไปใช้ประโยชน์

ควรจัดทำแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาอาชีพเร่งด่วนและส่งเสริมการเรียนอาชีวศึกษา เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เรียนในทุกจังหวัด

การวิเคราะห์ครั้งต่อไป

การพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาแบบบูรณาการในสถานการณ์ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระบาด เพื่อส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก การตอบโจทย์บริบทที่มีการเปลี่ยนแปลง

3. ด้านคุณภาพการศึกษา (Quality) ปีการศึกษา 2563

ดัชนีที่ 6 การวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET)

การวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ด้านคุณภาพการศึกษา (Quality) ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ขอบเขตของการศึกษา ด้านเนื้อหา การวิเคราะห์ครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่เข้าสอบประเมินคุณภาพระดับการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2563 ด้านประชากรที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ นักเรียนในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 17 ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่เข้าสอบประเมินคุณภาพระดับการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2563 ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ปีการศึกษา 2563 และวิธีการดำเนินการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าลักษณะของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และสัดส่วน

สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์ด้านคุณภาพการศึกษา (Quality) ชั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 กรณีศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ดังนี้

1. เปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 50 กับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563

1.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 กับปีการศึกษา 2562

2.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

สรุปผลการศึกษา

1. เปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 50 กับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563

1.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาษาไทย พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 ($\bar{x} = 55.40$) เมื่อจำแนกเป็นรายสังกัด พบว่า สังกัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 คือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ($\bar{x} = 58.26$) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{x} = 54.68$) และสังกัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 คือ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ($\bar{x} = 44.05$)

ภาษาอังกฤษ พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 ($\bar{x} = 41.35$) เมื่อจำแนกเป็นรายสังกัด พบว่า สังกัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 คือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ($\bar{x} = 51.77$) และสังกัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{x} = 38.63$) และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ($\bar{x} = 28.17$)

คณิตศาสตร์ พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 ($\bar{x} = 29.31$) เมื่อจำแนกเป็นรายสังกัด พบว่า ทุกสังกัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 คือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ($\bar{x} = 33.65$) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{x} = 28.17$) และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ($\bar{x} = 25.67$)

วิทยาศาสตร์ พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 ($\bar{x} = 37.87$) เมื่อจำแนกเป็นรายสังกัด พบว่า ทุกสังกัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 คือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ($\bar{x} = 40.66$) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{x} = 37.15$) และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ($\bar{x} = 31.96$)

2.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6

ภาษาไทย พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เมื่อจำแนกเป็นรายสังกัด พบว่า ทุกสังกัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เมื่อจำแนกเป็นรายสังกัด พบว่า ทุกสังกัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ภาษาอังกฤษ พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เมื่อจำแนกเป็นรายสังกัด พบว่า สังกัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น คือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสังกัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยลดลง คือ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คณิตศาสตร์ พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เมื่อจำแนกเป็นรายสังกัด พบว่า ทุกสังกัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

วิทยาศาสตร์ พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เมื่อจำแนกเป็นรายสังกัด พบว่า ทุกสังกัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

อภิปรายผล

จากการศึกษาและวิเคราะห์ด้านคุณภาพการศึกษา (Quality) ขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2563 กรณีศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 สรุปได้ดังนี้

1. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563

1.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ภาษาไทยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 ส่วนคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50

1.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ภาษาไทยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 ส่วนคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50

1.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ทุกวิชาต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50

2. เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 กับปีการศึกษา 2562

2.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ภาษาไทย ภาษาอังกฤษและวิทยาศาสตร์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ส่วนคณิตศาสตร์มีแนวโน้มลดต่ำลง

2.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ภาษาไทย ภาษาอังกฤษและวิทยาศาสตร์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ส่วนคณิตศาสตร์มีแนวโน้มลดต่ำลง

2.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ทุกวิชามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

จากการศึกษาและวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 กรณีศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 พบว่า คณิตศาสตร์มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า

เกณฑ์และมีแนวโน้มลดต่ำในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์แต่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ภาษาอังกฤษและวิทยาศาสตร์มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์แต่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกระดับชั้น และวิชาภาษาไทยมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์แต่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น อาจเนื่องมาจาก สภาวะการณ์โรคติดเชื้อโควิด 19 ระบาด สถานศึกษาปิดทำการ ทำให้นักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่กับการอ่านหนังสือ

ข้อเสนอแนะ

การนำไปใช้ประโยชน์

1. ควรมีการศึกษาหาสาเหตุและการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น
2. ควรส่งเสริมกิจกรรมรักการอ่านและเขียนอย่างต่อเนื่อง
3. ควรจัดหาหรือผลิตสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์

การวิเคราะห์ครั้งต่อไป

การพัฒนาการบริหารและการจัดการการศึกษาแบบบูรณาการ ในสภาวะการณ์โรคติดเชื้อโควิด 19 ระบาด เพื่อส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก การคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา

ดัชนีที่ 7 การวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET)

การวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับชั้น ปวช. ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 กรณีศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์คุณภาพการศึกษา (Quality) ด้านอาชีวศึกษา ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับชั้น ปวช. ปีที่ 3 ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่เข้าสอบประเมินคุณภาพระดับการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2563 ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ผลการทดสอบระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับชั้น ปวช. ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) วิธีการดำเนินการ ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าลักษณะของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และร้อยละสรุปการศึกษา ได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับชั้น ปวช. ปีที่ 3 กับเกณฑ์ร้อยละ 50
2. เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับชั้น ปวช. ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 กับ ปีการศึกษา 2562
3. เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับชั้น ปวช. ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 กับ 3 ปีการศึกษาย้อนหลัง (2560 – 2562)

สรุปผลการศึกษา

1. เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับชั้น ปวช. ปีที่ 3 กับเกณฑ์ร้อยละ 50 พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 (\bar{x} = 37.69) เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า ทุกจังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่า

เกณฑ์ร้อยละ 50 คือ จังหวัดพิษณุโลก (\bar{x} = 38.42) จังหวัดอุตรดิตถ์ (\bar{x} = 38.05) จังหวัดตาก (\bar{x} = 37.27) และ จังหวัดเพชรบูรณ์ (\bar{x} = 36.52)

2. เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับชั้น ปวช. ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 กับ ปีการศึกษา 2562 พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าเฉลี่ยคะแนนลดลง เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า ทุกจังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนลดลง คือ จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดอุตรดิตถ์

3. เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับชั้น ปวช. ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 กับ 3 ปีการศึกษาย้อนหลัง (2560 – 2562) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าเฉลี่ยคะแนนลดลง เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด พบว่า ทุกจังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนลดลง คือ จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดอุตรดิตถ์

อภิปรายผล

จากการศึกษาและวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับชั้น ปวช. ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 กรณีศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 สรุปได้ดังนี้

1. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับชั้น ปวช. ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50

2. ผลการเปรียบเทียบปีการศึกษา 2563 กับปีการศึกษา 2562 และผลการเปรียบเทียบ 3 ปีการศึกษาย้อนหลัง (2560 – 2562) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าเฉลี่ยคะแนนลดลงและต่ำกว่าเป้าหมายมาก

ข้อเสนอแนะ

การนำไปใช้ประโยชน์

ควรมีการศึกษาหาสาเหตุและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

การวิเคราะห์ครั้งต่อไป

การพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาแบบบูรณาการ ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระบาด เพื่อส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก การคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา

ดัชนีที่ 8 การวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-NET)

การวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ปีการศึกษา 2563 กรณีศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์คุณภาพการศึกษา (Quality) ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ขอบเขตของการศึกษา ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนในสถานศึกษาสังกัด กศน. ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่เข้าสอบประเมินคุณภาพระดับการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2563 ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-NET) ปีการศึกษา 2563 วิธีการดำเนินการ ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าลักษณะของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ยและร้อยละ

สรุปผลการศึกษา

1. เปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ปีการศึกษา 2563 กรณีศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 กับเกณฑ์ร้อยละ 50

- 1.1 ระดับประถมศึกษา
- 1.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 1.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. เปรียบเทียบปีการศึกษา 2563 กับ ปีการศึกษา 2562

- 2.1 ระดับประถมศึกษา
- 2.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 2.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สรุปผลการศึกษา

1. เปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ปีการศึกษา 2563 กรณีศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 กับเกณฑ์ร้อยละ 50

1.1 ระดับประถมศึกษา พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 (\bar{x} = 37.31) เมื่อจำแนกเป็นรายสาระวิชา พบว่า ทุกสาระวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 คือ สาระการพัฒนาสังคม (\bar{x} = 40.45) สาระทักษะการดำเนินชีวิต (\bar{x} = 39.28) สาระการประกอบอาชีพ (\bar{x} = 37.32) สาระความรู้พื้นฐาน (\bar{x} = 36.10) และสาระทักษะการเรียนรู้ (\bar{x} = 33.40)

1.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 (\bar{x} = 38.72) เมื่อจำแนกเป็นรายสาระวิชา พบว่า ทุกสาระวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 คือ สาระทักษะการดำเนินชีวิต (\bar{x} = 46.25) สาระการประกอบอาชีพ (\bar{x} = 38.80) สาระการพัฒนาสังคม (\bar{x} = 38.57) สาระทักษะการเรียนรู้ (\bar{x} = 37.16) และสาระความรู้พื้นฐาน (\bar{x} = 32.84)

1.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 (\bar{x} = 34.05) เมื่อจำแนกเป็นรายสาระวิชา พบว่า ทุกสาระวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 คือ สาระการประกอบอาชีพ (\bar{x} = 39.24) สาระทักษะการดำเนินชีวิต (\bar{x} = 35.10) สาระการพัฒนาสังคม (\bar{x} = 34.53) สาระทักษะการเรียนรู้ (\bar{x} = 32.54) และสาระความรู้พื้นฐาน (\bar{x} = 28.84)

2. เปรียบเทียบปีการศึกษา 2563 กับ ปีการศึกษา 2562

2.1 ระดับประถมศึกษา

พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มสาระวิชา พบว่า กลุ่มสาระวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น คือ และสาระความรู้พื้นฐาน สาระการประกอบอาชีพ และสาระการพัฒนาสังคม และ สาระทักษะการดำเนินชีวิต และกลุ่มสาระวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยลดลง คือ สาระทักษะการเรียนรู้

2.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยลดลง เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มสาระวิชา พบว่า กลุ่มสาระวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น คือ สาระการพัฒนา

สังคม สารระทักษะการดำเนินชีวิต กลุ่มสาระวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยลดลง คือ สารระทักษะการเรียนรู้ สารความรู้พื้นฐานและสารการประกอบอาชีพ

2.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยลดลง เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มสาระวิชา พบว่า กลุ่มสาระวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น คือ สารการพัฒนาสังคม และสารความรู้พื้นฐาน และกลุ่มสาระวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยลดลง คือ สารทักษะการเรียนรู้ สารทักษะการดำเนินชีวิต และ สารการประกอบอาชีพ

อภิปรายผล

จากการศึกษาและวิเคราะห์คุณภาพการศึกษา (Quality) ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ปีการศึกษา 2563 กรณีศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ระดับชั้นประถมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

1. ระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 แต่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น
2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 และมีแนวโน้มลดลง
3. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 และมีแนวโน้มลดลง

ข้อเสนอแนะ

การนำไปใช้ประโยชน์

1. ควรมีการศึกษาหาสาเหตุและการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น
2. ควรส่งเสริมการศึกษาดูงาน/ทัศนศึกษาโครงการพระราชดำริในพื้นที่ เพื่อให้รู้จักเห็นคุณค่าและใช้แหล่งเรียนรู้ และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองให้แก่ผู้เรียน
3. ควรเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและการเขียนให้แก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
4. ควรจัดหาหรือผลิตสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์

การวิเคราะห์ครั้งต่อไป

การพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาแบบบูรณาการ ในสภาวะการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระบาด เพื่อส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก คุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

จากการตรวจราชการ กรณี ปกติ รอบที่ 2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ (นายสุรินทร์ แก้วมณี) เขตตรวจราชการที่ 17 รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดตาก จังหวัด พิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์ ลงพื้นที่ตรวจราชการสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานบริหารงาน การศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตรวจราชการตามนโยบายการตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สป. 20/2564 ลงวันที่ 11 มกราคม 2564) เก็บรวบรวมข้อมูลโดย (1) การตรวจราชการ กรณีปกติ รอบที่ 2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ระบบ ZOOM (2) แบบรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายการตรวจราชการและติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ 2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เพื่อนำมาสรุปผล การขับเคลื่อนนโยบาย ปัญหาอุปสรรค วิธีการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะในการดำเนินการตามประเด็น นโยบาย ตามประเด็นนโยบายการตรวจราชการ ดังนี้

1. ด้านความมั่นคง

1.1 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง และมีคุณธรรม ความเป็นพลเมือง ปุถุผังความมีระเบียบวินัย โดยกระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด พบว่า สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม โดยสอดแทรก กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาดในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อสร้างพลเมืองดี มีระเบียบวินัย รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และจัดกิจกรรมได้ครบถ้วนตามกระบวนการของวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ได้ ดังนั้นครูควรปรับรูปแบบการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยสร้าง clip vdo กระจายไปยังช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

2. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

2.1 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย โดยการเพิ่มพูนทักษะ (Re-skill) พัฒนา ทักษะ (Up skill) และการเรียนรู้ทักษะใหม่ (New skills) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน พบว่า สถานศึกษาดำเนินการเพิ่มพูนทักษะ (Re-skill) และพัฒนาทักษะ (Up skill) โดยเสริมทักษะด้านการฟัง การ พูด การอ่านและการเขียนภาษาที่หลากหลาย เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น พัฒนาทักษะด้าน ICT และพัฒนาทักษะหลักสูตรอาชีพ แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ดังนั้นครูควรปรับรูปแบบการเรียนรู้ให้เป็น ลักษณะออนไลน์ หรือปรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ สลับวันเวลาเข้าร่วมกิจกรรม และหมุนเวียนการใช้ เครื่องมือ/วัสดุ ตามช่วงเวลาว่างของผู้เรียน

2.2 การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และห้องเรียนอาชีพสู่การสร้างอนาคตให้ ผู้เรียน มีอาชีพและมีงานทำ พบว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัด การศึกษาแบบทวิศึกษาให้กับโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาส เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าสู่ ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จัดการศึกษา ห้องเรียนอาชีพ ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรู้ตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง สามารถนำไปต่อยอดอาชีพ สร้าง

รายได้ แต่อย่างไรก็ตามการเรียนทวิศึกษา ผู้เรียนต้องเรียนมากกว่ารูปแบบปกติในเวลาอันจำกัด อีกทั้งมีครูไม่เพียงพอ ซึ่ง สอศ. มีนโยบายหยุดรับนักศึกษา หลักสูตรทวิศึกษา ในปีการศึกษา 2564 และเนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าฝึกทักษะการปฏิบัติได้

3. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

3.1 การส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 พบว่า สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น และมีทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็น เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะอาชีพ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะในการสื่อสารและรู้เท่าทันสื่อ การคิดเชิงสร้างสรรค์คิดเชิงนวัตกรรม และมีคุณธรรม ระเบียบวินัย แต่อย่างไรก็ตามพบว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) ส่งผลต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม ดังนั้นครูควรจัดทำสื่อออนไลน์และบทเรียนออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ตลอดเวลา

3.2 การพัฒนาครูให้มีทักษะความรู้และความชำนาญการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาอังกฤษ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอน (Human capital Excellence Center : HCEC) พบว่า ครูได้รับการพัฒนาให้มีทักษะความรู้ และความชำนาญการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เช่น อบรมพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ อบรมการจัดการสอนออนไลน์ โดยโปรแกรม Zoom , Google meet เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม สถานศึกษายังขาดงบประมาณในการส่งเสริมสนับสนุนครูเข้ารับการอบรม ดังนั้น ครูที่ได้รับการพัฒนา ควรนำความรู้ที่ได้รับมาขยายผลภายในสถานศึกษา

3.3 หลักสูตรสมรรถนะ พบว่า สถานศึกษาขับเคลื่อนนโยบายหลักสูตรสมรรถนะ โดยจัดทำหลักสูตรเสริม (อิงสมรรถนะ) เป็นหลักสูตรเตรียมความพร้อมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ ด้านการคิด การแก้ปัญหา การสื่อสาร ความสามารถใช้เทคโนโลยี มีทักษะชีวิต ทำงานเป็นทีม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม แต่อย่างไรก็ตาม บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ ตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางยังไม่สอดคล้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะซึ่งเป็นหลักสูตรที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง ดังนั้นควรอบรมพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ในการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ และปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยเริ่มบูรณาการเข้าร่วมกับกิจกรรมของสถานศึกษาในทุก ๆ กิจกรรม เพื่อให้เกิดความคุ้นชิน

4. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

4.1 การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทางการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (Digital Education Excellence Platform : DEEP) พบว่า สถานศึกษาใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ โดยครูส่วนใหญ่ได้รับการอบรมการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อพัฒนาและจัดการเรียนการสอนโดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม แต่อย่างไรก็ตามพบความไม่เสถียรของระบบ DEEP เช่น error บ่อย ลงทะเบียนไม่ได้ ข้อมูลไม่ตรง เป็นต้น สำหรับในพื้นที่ห่างไกลระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่สามารถเข้าถึงได้

4.2 การเข้าถึงทางการศึกษาสำหรับคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส พบว่า สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาการศึกษาควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับผู้เรียน โดยอาศัยแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การ

ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และการส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้ความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการคุ้มครองดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างรอบด้าน ทำให้เด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส เด็กความสามารถพิเศษ และเด็กที่มีความต้องการช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่รอดปลอดภัยในสังคม แต่เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ ครูได้ออกให้บริการนักเรียนตามบ้าน โดยปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างเคร่งครัด

4.3 ความปลอดภัยของผู้เรียน พบว่า สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยกำหนดแผนงานโครงการ กำหนดมาตรการหลัก/มาตรการเสริม กำหนดกิจกรรม และกำหนดผู้รับผิดชอบ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการปกป้อง ดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองความปลอดภัย ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ

สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัย สำหรับในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สถานศึกษามีแนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

4.4 การศึกษาตลอดชีวิต พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่สามารถเลือกเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง แต่อย่างไรก็ตามในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ควรปรับรูปแบบการเรียนรู้ให้เป็นแบบออนไลน์ เพื่อเปิดโอกาสให้เรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาไม่ว่าจะเป็น บ้าน สวนสาธารณะ หรือชุมชน

5. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

5.1 โรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดทำ “แผนกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา : โรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง ระยะ 3 ปี 2565-2567” เพื่อสร้างคนดี มีพื้นฐานความพอเพียงและทักษะอาชีพบนมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่สากล แต่อย่างไรก็ตามสถานศึกษามีความไม่มั่นใจในความต่อเนื่องของนโยบาย และงบประมาณที่จะดำเนินงาน

5.2 โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล พบว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามบริบทของตนเอง โดยจัดกิจกรรมทางการศึกษาที่เป็นประโยชน์ เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความพร้อมในทุกด้าน นักเรียนเป็นเด็กดี เด็กเก่งที่มีความสุข และเป็นอนาคตที่ดีของชาติ แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่า ภาระงานของครูมีปริมาณมาก เช่น งานสอน งานธุรการ การทำรายงาน การประชุม ฯลฯ ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนบุคลากร ช่วยงานต่าง ๆ ของครู เพื่อให้ครูได้ทำหน้าที่สอนอย่างเต็มที่